

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

مصوبات شورای عالی فضای مجازی
مرجع تصویب: شورای عالی فضای مجازی
شماره ویژه نامه: ۱۶۳۹

پنجشنبه، ۴ اسفند ۱۴۰۱

سال هفتاد و نه شماره ۲۲۷۰۲

پیشگیری و مقابله با قمار در فضای مجازی

۲۷/۱۰/۱۴۰۱

شماره ۱۰۶۹۱۶

قوه قضائیه - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

وزارت آموزش و پرورش - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

فرماندهی کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

مرکز اطلاعات مالی وزارت امور اقتصادی و دارایی

در اجرای ماده ۱۱ آیین‌نامه داخلی شورای عالی فضای مجازی کشور، به پیوست مصوبه هشتاد و پنجمین جلسه مورخ ۱۹/۷/۱۴۰۱ این شورا با موضوع «پیشگیری و مقابله با قمار در فضای مجازی»، که در تاریخ ۱۲/۱۰/۱۴۰۱ به استحضار مقام معظم رهبری (مدظله العالی) رسیده است، برای اجرا ابلاغ می‌شود.

دبیر شورای عالی فضای مجازی - سیدابوالحسن فیروزآبادی

پیشگیری و مقابله با قمار در فضای مجازی

مقدمه

در راستای اجرای بندهای «۲-۲-۴-۱» و «۲-۲-۴-۲» طرح کلان و معماری شبکه ملی اطلاعات در زمینه «کاهش نرخ رشد جرایم فضای مجازی» و «ارتقاء سالمسازی و کاهش محتوای آسیب‌رسان و مجرمانه در فضای عمومی» سند «پیشگیری و مقابله با قمار در فضای مجازی» در هشتاد و پنجمین جلسه مورخ ۱۹/۰۷/۱۴۰۱ شورای عالی فضای مجازی کشور به تصویب رسید.

ماده ۱- تعاریف

۱-۱- قمار در فضای مجازی: هرگونه قمار، شرط‌بندی و بخت‌آزمایی، موضوع مواد ۷۰۵ تا ۷۱۱ کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی در صورتی که از طریق فضای مجازی انجام شود، در این سند به اختصار قمار در فضای مجازی نامیده می‌شود؛

۲-۱- اعتیاد به قمار: میل غیر قابل کنترل برای ادامه قمار با وجود آگاهی از مشکلات آن، که منجر به اختلال و مشکلات قابل ملاحظه در زندگی شخصی، شغلی، تحصیلی و اجتماعی فرد می‌شود؛

۳-۱- مرتکبین و عوامل مرتبط با قمار: شامل قمارباز، طراح، راهانداز و اداره‌کننده وبگاه و واسطه‌های نرم‌افزاری قمار، تبلیغ و تسهیل‌کننده فرایند قمار در فضای مجازی.

ماده ۲- هدف

۱-۲- آشنایی جامعه با تأثیرات روانی، اجتماعی و اقتصادی قمار در فضای مجازی؛

۲-۲- پیشگیری از ترویج و گسترش قمار در فضای مجازی؛

۳-۲- مقابله با شبکه مرتکبین و عوامل مرتبط با قمار.

ماده ۲- سیاستهای کلان

- ۱-۲- تنقیح قوانین و مقررات و رفع خلأهای قانونی برای مقابله با قمار در فضای مجازی؛
- ۲-۲- تأکید بر رصد، پژوهش و برنامه‌ریزی محتوایی در پیشگیری و مقابله با قمار در فضای مجازی؛
- ۳-۲- تمهید اقدامات عملیاتی برای مقابله با قمار در فضای مجازی؛
- ۴-۲- گسترش اطلاع‌رسانی و آموزش عمومی در رابطه با ابعاد و مخاطرات قمار در فضای مجازی؛
- ۵-۲- تفکیک بین افراد غیرحرفه‌ای، حرفه‌ای و سرشبکه‌های قمار در فضای مجازی و مواجهه متناسب با مرتکبین و عوامل مرتبط با قمار؛
- ۶-۲- گسترش خدمات مشاوره‌ای و درمانی برای معتادان به قمار در فضای مجازی؛
- ۷-۲- تربیت مشاورین متخصص و متعهد در زمینه آثار و تبعات قمار در فضای مجازی؛
- ۸-۲- اتخاذ روش‌های مستمر، بازدارنده و مؤثر در برخورد با مرتکبین و عوامل مرتبط با قمار در فضای مجازی؛
- ۹-۲- شناسایی و قطع زنجیره اقتصادی شبکه قمار در فضای مجازی اعم از نظام بانکی، تبلیغات و صاحبان مشاغل مرتبط.

ماده ۴- اقدامات ملی**۱-۴- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی**

- ۱-۱-۴- هدایت رسانه‌ها در جهت آگاهی‌بخشی به جامعه درباره ماهیت قمار در فضای مجازی و اطلاع‌رسانی درباره شبکه قمار، آسیب‌های آن برای کشور (اعم از خروج ارز از کشور، پولشویی و استفاده از پول حاصل از قمار برای برپایی شبکه فساد) و تبعات مباشرت و معاونت برای قمار از جمله اجاره حساب بانکی؛
- ۲-۱-۴- ساماندهی شرکتها و مؤسسات تبلیغاتی و مقابله با گسترده‌های^[۱] مشارکتکننده در تبلیغات قمار در رسانه‌های اجتماعی خارجی و داخلی با همکاری ضابطین قضایی؛
- ۳-۱-۴- استفاده از ظرفیتهای ترویجی و اقماعی افراد مشهور و چهره‌های هنری - ورزشی برای معرفی مخاطرات قمار و نظارت بر ایشان برای پیشگیری از مشارکت در چرخه قمار در فضای مجازی با همکاری وزارت ورزش و جوانان؛
- ۴-۱-۴- مقررانگذاری و نظارت بر سکوها، وبگاهها و برنامه‌ها با همکاری سازمان صداوسیما ج.ا.ا و قوه قضائیه.

۲-۴- سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران

- ۱-۲-۴- ساماندهی تبلیغات بازرگانی و برنامه‌های تلویزیونی با محتوای قرعه‌کشی، بخت‌آزمایی و پیش‌بینی نتایج ورزشی به‌منظور پیشگیری از ترویج قمار؛
- ۲-۲-۴- تولید و پخش برنامه‌هایی با موضوعات شناخت قمار در فضای مجازی، مخاطرات قمار و اعتیاد به آن و تحلیل فنی فرایند قمار در فضای مجازی، با استفاده از تجربیات آسیب‌دیدگان از قمار با همکاری فرماندهی انتظامی ج.ا.ا و قوه قضائیه؛
- ۳-۲-۴- گنجاندن مضامین مرتبط با «مخاطرات ثروتمندشدن از شیوه‌های موهوم و کاذب و نیز تأثیر قمار در فضای مجازی بر کاهش کار مولد در جامعه» در برنامه‌های تلویزیونی و مجموعه‌های نمایشی پرمخاطب با همکاری فرماندهی انتظامی ج.ا.ا و سازمان بهزیستی کشور؛
- ۴-۲-۴- هدایت رسانه‌ها، مقررانگذاری و نظارت بر سکوها، وبگاهها و برنامه‌های صوتوتصویر فراگیر.

۳-۴- وزارت آموزش و پرورش

- ۱-۳-۴- افزایش آگاهی اولیاء و مربیان درباره مضرات قمار در فضای مجازی (با پوشش کسبوکار یا بازی) با استفاده از ظرفیتهای مردمی و ایجاد حساسیت در والدین نسبت به فعالیت‌های مالی فرزندان در فضای مجازی؛
- ۲-۳-۴- گنجاندن محتوای آموزشی درباره مخاطرات قمار در برنامه درسی باهدف پیشگیری از ورود دانش‌آموزان به عرصه قمار در فضای مجازی با همکاری قوه قضائیه و فرماندهی انتظامی ج.ا.ا.

۴-۴- مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

- ۱-۴-۴- تبیین مبانی، موضوع‌شناسی فقهی و بررسی پدیده‌های نوظهور مرتبط با قمار و تعیین مصادیق نوعی آن در فضای مجازی و اعلام به کارگروه؛
- ۲-۴-۴- تولید محتوای آگاهی‌بخش و تبلیغی با هدف تبیین احکام انواع قمار در فضای مجازی با همکاری دفتر تبلیغات اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی و دادستانی کل کشور؛
- ۳-۴-۴- برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه مبلغان دینی برای تبیین حرمت انواع قمار در فضای مجازی و درآمد حاصل از آنها و استفاده از ظرفیت مبلغان در ایام موسمی تبلیغ با همکاری دفتر تبلیغات اسلامی و سازمان تبلیغات اسلامی.

۵-۴- قوه قضائیه

- ۱-۵-۴- کشف و برخورد قضایی با مرتکبین و عوامل مرتبط با قمار، گردانندگان و شبکه مالی قمار در فضای مجازی داخل و خارج از کشور با همکاری ضابطین قضایی؛

۴-۵-۲. یکپارچه‌سازی اطلاعات مرتبط با مرتکبین و عوامل مرتبط با قمار در فضای مجازی توسط دادستانی کل کشور با همکاری ضابطین قضایی، بانک مرکزی ج.ا.ا.

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و ارائه بازخورد از روندها و تحلیل‌های آماري مرتبط به متصدیان حوزه مقابله با قمار در فضای مجازی؛

۴-۵-۳. تولید محتوای پیام‌های ایجابی برای اطلاع‌رسانی‌های عمومی درباره قمار در فضای مجازی با همکاری سازمان صدا و سیما ج.ا.ا. و فرماندهی انتظامی ج.ا.ا.؛

۴-۵-۴. برخورد بازدارنده قضایی با ارائه‌دهندگان خدمات پرداخت، فناوری‌های مالی و بانک‌های مرتبط با انتقال وجوه ناشی از قمار در فضای مجازی با همکاری بانک مرکزی ج.ا.ا. و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات؛

۴-۵-۵. اصلاح و بازپروری مرتکبین و عوامل غیرحرفه‌ای با صدور احکام و دستورات قضایی برای انجام امور عام‌المنفعه مؤثر در کاهش قمار در فضای مجازی با استفاده از ظرفیتهای قانونی از قبیل تعلیق، تعقیب و مجازات، آزادی مشروط و مجازاتهای جایگزین حبس با همکاری فرماندهی انتظامی ج.ا.ا.، سازمان بهزیستی کشور و سازمان نظام روانشناسی و مشاوره؛

۴-۵-۶. شناسایی، پیشنهاده و پیگیری برای برطرف کردن نواقص قانونی در حوزه مقابله با قمار در فضای مجازی؛

۴-۵-۷. تشدید مجازات مرتکبین حرفه‌ای و عوامل مرتبط با دایرکننده قمارخانه‌های مجازی.

۴-۶. فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

۴-۶-۱. رصد، کشف و مقابله مستمر با مرتکبین و عوامل مرتبط، گردانندگان و شبکه مالی قمار در فضای مجازی با همکاری سایر ضابطین قضایی؛

۴-۶-۲. آگاهی بخشی درباره مخاطرات و مصونیت در قبال شیوه‌های کلاه‌برداری، جرائم و مجازات‌های مرتبط با قمار در فضای مجازی و ارائه گزارش عملکرد با همکاری قوه قضائیه، سازمان صداوسیما ج.ا.ا. و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛

۴-۶-۳. تعامل با نهادهای بین‌المللی از جمله اینترپل، به‌منظور برخورد با سکوه‌های متخلف خارجی و استرداد مجرمان خارج کشور فعال در زمینه قمار در فضای مجازی با همکاری وزارت امور خارجه.

۴-۷. وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

۴-۷-۱. راه‌اندازی سامانه‌های شناسایی دامنه‌های قمار با همکاری وزارت کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی ج.ا.ا. تحت نظر قوه قضائیه برای شناسایی، استعلام، محدوده جغرافیایی، نوع کاربری و ایجاد قابلیت مسدودسازی دامنه‌ها و نشانی‌های مرتبط قمارخانه‌های مجازی ظرف یک سال؛

۴-۷-۲. ساماندهی خدمات داخلی نام دامنه، میزبانی، نشانیها و خدمات دسترسی در راستای مقابله با سوءاستفاده از خدمات یاد شده در کسب‌وکارهای غیرمجاز و مجرمانه مرتبط با قمار در فضای مجازی؛

۴-۸. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

۴-۸-۱. مقررگذاری و پیگیری برای قانون‌گذاری در ممانعت از سوءاستفاده از ابزارهای بانکی برای قمار در فضای مجازی؛

۴-۸-۲. الزام بانک‌ها به تفکیک حساب‌های تجاری و شخصی و ایجاد قابلیت مدیریت تقلب^[۲] و جرمه بانک‌ها، شرکت‌های پرداخت و پرداخت‌سازان متخلف در زمینه قمار در فضای مجازی با همکاری قوه قضائیه؛

۴-۸-۳. استمرار در شناسایی موارد و الگوهای سوءاستفاده از حساب‌های بانکی و ابزارهای پرداخت بر اساس مصادیق دریافت‌شده قمار از مراجع قضایی و انتظامی و ارجاع به مراجع قضایی با همکاری مرکز اطلاعات مالی وزارت امور اقتصادی و دارایی و تأمین خدمات فنی مورد نیاز برای مسدودسازی برخط حساب‌های بانکی مربوط؛

۴-۸-۴. محدودسازی موقت یا دائم ارائه خدمات بانکی و پرداخت، برای اجاره‌دهندگان و سوءاستفاده‌کنندگان از حساب‌های بانکی برای قمار در فضای مجازی با همکاری دادستانی کل کشور؛

۴-۸-۵. الزام بانک‌ها به ارتقای احراز هویت و شناسایی دقیق مشتریان بانکی برای استفاده از خدمات بانکی برخط به منظور پیشگیری از اجاره حساب‌های بانکی و سوءاستفاده‌های مالی در رابطه با قمار در فضای مجازی با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات؛

۴-۸-۶. ساماندهی فعالیت صرافی‌ها و اعمال محدودیت در ارائه خدمات بانکی به درگاه‌های داخلی مبادلات رمزارز به‌منظور مقابله مؤثر با پولشویی و تبادلات مرتبط با قمار با همکاری دادستانی کل کشور، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و فرماندهی انتظامی ج.ا.ا.؛

۴-۸-۷. پژوهش در خصوص مقابله با قمار در فضای مجازی با استفاده از زنجیره بلوکی، رمزارز و وب تارک به‌منظور روزآمدسازی راهکارهای مقابله با قمار در فضای مجازی؛

۴-۸-۸. رصد مداوم و بروزرسانی خدمات نوین پولی و مالی به‌منظور پیشگیری از مخاطرات احتمالی در زمینه قمار در فضای مجازی با همکاری دادستانی کل کشور، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و فرماندهی انتظامی ج.ا.ا.؛

۴-۸-۹. ساماندهی درگاه‌ها و ابزارهای پرداخت برای مقابله با قمار در فضای مجازی و مسدودسازی درگاه‌ها و ابزارهای متخلف؛

۴-۸-۱۰. فراهم‌سازی امکان محدودسازی دسترسی به خدمات بانکداری و پرداخت الکترونیکی از مبدأ نشانیهای اینترنتی خارج از کشور و یا مراکز داده داخلی در راستای مقابله با قمار در فضای مجازی با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تحت نظر

دادستانی کل کشور.

۹-۴. وزارت صنعت، معدن و تجارت

۱-۹-۴. نظارت بر درگاهها و وبگاههای دارای نماد اعتماد الکترونیکی برای عدم ترویج و استفاده از تبلیغات قمار و شبهقمار؛

۲-۹-۴. فراهمسازی امکان استعلام برخط وضعیت نمادهای اعتماد الکترونیکی صادرشده برای بانک مرکزی ج.ا.ا. و ضابطین قضایی.

۱۰-۴. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

۱-۱۰-۴. توسعه و تکمیل پایگاه یکپارچه اطلاعات شغلی اشخاص حقیقی (اعم از خانگی/غیرخانگی) و کمک به استعلام آخرین وضعیت شغلی صاحبان حسابهای بانکی با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی ج.ا.ا.؛

۲-۱۰-۴. توسعه مأموریت مراکز مشاوره روانشناختی و ترک اعتیادهای رفتاری برای مداخله در زمینه اعتیاد به قمار و معرفی رسمی این مراکز به قوه قضائیه توسط سازمان بهزیستی کشور با همکاری سازمان نظام روانشناسی و مشاوره؛

۳-۱۰-۴. برگزاری دورههای آموزشی برای روانشناسان و مشاوران در خصوص بازپروری معتادان به قمار توسط سازمان بهزیستی کشور با همکاری سازمان نظام روانشناسی و مشاوره و فرماندهی انتظامی ج.ا.ا. و حمایت از تشکلهای مردمنهاد فعال در این زمینه؛

۴-۱۰-۴. طراحی دورههای آموزشی برای مشاوره کاریابی و کارآفرینی ویژه مرتکبین و عوامل مرتبط با قمار و استفاده از این دورهها بهعنوان رفتار جایگزین برای تعلیق مجازات مرتکبین و عوامل مرتبط غیر حرفه‌ای قمار با همکاری قوه قضائیه.

۱۱-۴. مرکز اطلاعات مالی وزارت امور اقتصادی و دارایی

۱-۱۱-۴. بروزرسانی الگوریتمها و روشهای پولشویی بر پایه قمار با همکاری قوه قضائیه، بانک مرکزی ج.ا.ا. و ضابطین قضایی.

۱. اگر محتوای تبلیغاتی، در ساعاتی که کاربران زیادی در کانالهای پیامرسانی آنلاین هستند، به صورت بنر تمام صفحه به کاربر نمایش داده شود، تبلیغ گسترده نام دارد.

[\[۱\]](#) -Fraud Management